

Ota onalarning farzandi oldidagi burchlari

Rahimova Nasiba Maxmarahimovna

Surxondaryo viloyati Denov tumanidagi

2-son kasb-hunar maktabini maxsus fan o'qituvchisi

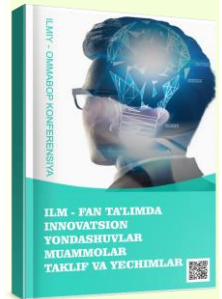
Annotatsiya: Oila deb atalmish aravani tortib borayotgan er va xotinning bir-biriga yelkadosh bo'lishini, o'zaro odoblarini, bir-biriga bo'lgan mexribonliklarini ko'rgan farzandlar ulardan o'rnak oladilar va ularga o'xshashga harakat kiladilar. Chunki farzand aytgan nasixatingizni esidan chikarishi mumkin, ammo ko'rganini xech esidan chikarmaydi. Maqolada ota onalarning farzandi oldidagi burchlari haqida yoritilgan.

Kalit so'zlar: Ota, ona, farzand, tarbiya, burch, bolalar, oila a'zolari.

Аннотация: Дети, которые видят, что муж и жена, тянущие телегу, так называемая семья, стоят друг другу за плечи, имеют взаимные манеры, добры друг к другу, берут с них пример и стараются быть на них похожими. Потому что ребенок может запомнить ваш совет, но никогда не забудет увиденного. В статье описаны обязанности родителей по отношению к своим детям.

Ключевые слова: Отец, мать, ребенок, воспитание, долг, дети, члены семьи.

Annotation: Children who see the husband and wife who are pulling the cart, the so-called family, stand by each other's shoulders, have mutual manners, and are

kind to each other, take an example from them and try to be like them. Because a child may remember your advice, but he will never forget what he saw. The article describes the duties of parents towards their children.

Key words: Father, mother, child, upbringing, duty, children, family members.

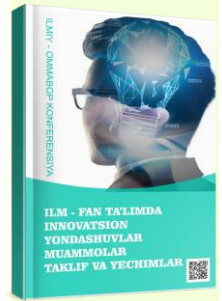
Ota-onaning farzand oldidagi burchlari qanday bo'ladi?

Farzandga chiroyli ism qo'yish (farzandingiz o'z ismini o'zgalarga aytganda orlanmasin); savodini chiqarish, iqtidoriga qarab bilim berish, imkoniyatiga yarasha o'qitish va kasb-xunar o'rgatish;

- uylantirish. turmushga chiqarish;
- uyli-joyli qilish;
- farzandlar orasidagi meros taqsimotida adolatli bo'lish

Ota onalar uchun qisqacha tavsiyalar keltirib o'tamiz:

Farzandlaringizga bir ko'z bilan qarangiz, kattasini katta, kichigini kichik deb, shunga yarasha ish tutsangiz, kichiklarning kattalari bilan maslaxatlashib ish tutishlariga, kattalarining kichiklarini izzat qilishga, ularni ximoya qilishga odatlantirsangiz, ularni yaxshi ishlarini ma'qullab, ragbatlantirib borsangiz, yomon ishlarini o'z vaqtida qaytarib, bu ishning nima uchun yomonligini yotigi bilan tushuntirib borsangiz, farzandlaringizning kamoli, o'zingizning kelajakdagi roxat-farog'atingiz uchun juda muxim va katta tarbiyaviy ishni amalga oshirgan bo'lasiz. Ulardagi mexr-oqibatni, obro'larini ko'rib, o'z xayotingizdan mamnun bo'lasiz, farzandlaringiz tarbiyasi borasidagi chekkan zaxmatlaringiz, mashaqqatlaringiz unutiladi.

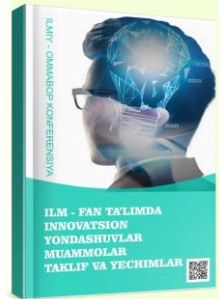

Bolalarga biror narsani va'da qilgan bo'lsangiz va'daning ustidan chikish kerak. Bola oldida obro'yingizni to'kmang. Chunki bolalar juda ishonuvchan va beg'ubor bo'ladilar. Sizning bergan va'dangizni sabrsizlik bilan kutadi. Vaqtini, daqiqalarni sanab o'tkazadi. Intizorlik bilan kutgan vaqt kelganda: "Dada, bugun bizni parkka olib borasizmi", desa-yu, sizning bergan va'dangiz esingizdan chiqib ketgan bo'lsa, mulzam bo'lib qolasiz. Shunday xolatlar 4-5 qaytarilsa, bolangizning sizga bo'lgan ishonchi yo'qoladi. Gaplaringizga ishonmay qo'yadi. Obro'yingiz ketadi. Shuning uchun o'zingizga ishonmasangiz va'da bermang. Uddasidan chiqa oladigan ishga va'da bering. Bo'lmasa yaxshisi bolani aldamaganingiz ma'qul.. Aks xolda bola ham katta bo'lganida odamlarga va'da berib, uni bajarmasa ham bo'lar ekan, degan xulosaga kelib qolishlari mumkin.

Farzandlaringizning tug'ilgan kunlarini bir xil mexr bilan teng ko'rgan xolda o'tkazishga harakat qiling. Birini ikkinchisidan kam ko'rmasligingiz lozim. Bolalaringizning tug'ilgan kunlarini oilaviy qilib, sodda o'tkazishga o'rgating.

Farzandlaringizning tug'ilgan kunida oila a'zolaringizni ishdan yoki o'qishdan vaqtlitirok kelishlariga odatlantiring. Oldindan kelishib, farzandingizni tug'ilgan kuni bilan tabriklash uchun unga yoqadigan eng kerakli biron-bir sovg'a harid qiling. Yoki o'zi anchadan beri olib bering deb yurgan narsasini olib bering. Yaxshi ko'radigan taomi, shirinliklari va mevalarini tayyorlang. Shu kuni tug'ilgan kuni nishonlanayotgan bolangizni kundalik ishlardan ozod kiling. Qolgan farzandlaringiz barcha yumushlarda sizga yordam bersin.

Oila a'zolarining hammasini tugilgan kunlarini shunday o'tkazishga ko'nikma hosil qilgan farzandlaringiz keyinchalik tug'ilgan kunlarni o'zlari mustaqil ravishda o'tkazadigan bo'ladilar. Bir-birlariga nisbatan mexr-oqibatli bo'ladilar.

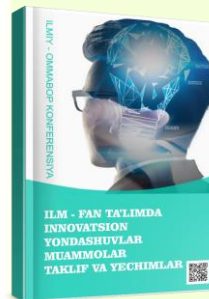
Bola-chaqali bo'lganlarida bir-birlarini yo'qleydigan, bir-birlariga yordam beradigan bo'ladilar.

Bolani yoshligidan mehnatga o'rgatib boring. Inson birdaniga mehnatkash bo'lib qolmaydi. Siz buyurib ketgan ishlaringizni bolalaringiz baxoli-qudrat bajarib ko'yishibdimi, chala yoki kamchiligi bo'lsa ham eng avvalo o'z xursandchiligingizni bildiring, ma'qul usullar bilan ragbatlantiring. Ishimni qo'limdan oladigan bo'lib kolibsizlar, deb maqtang. Dadasi yoki oyisi, xudoga shukur o'gil-qizlarimiz katta bo'lib qolishibdi, endi bemalol ularga ishonib ishlarimizni topshiraversak bo'lar ekan, deb bolalarning o'zlarini oldilarida ularning nafsoniyatlariga tegmasdan, bafurja tushuntiring.

Farzandlaringizni iloji boricha mustaqil ishlashga, mustaqil fikr yuritishga o'rgating. Masalan, biror fandan sizdan yordam so'rasa, uni farzandingiz uchun ishlab bermang, faqat tushuntiring. Masalani mustaqil xal qilib bo'lgandan keyin: "Mana o'zing bemalol yechsang bo'lar ekan-ku", -deb ko'nglini ko'tarib qo'ying. Ana shunda farzandingizda o'ziga ishonch hosil bo'la boradi.

Farzandlaringizni uy ishlariga o'rgatib boring. Yoshiga qarab qo'lidan keladigan ishlarni buyurib turing.

Mazangiz bo'lmay koldi deylik. Bolalaringizning yoshiga qarab uy ishlarini taqsimlab bering. Sizning xolingizdan xabar olib turishsin, o'zingiz o'rgatgan qo'lidan keladigan ovqatni qilishsin. Buyurgan ishlaringizni o'zlari rejalab, o'zlari mustaqil ravishda qilishsin. Kichkinangiz bo'lsa, unga boshingizni silab qo'yishini iltimos qiling. U jajji qo'lchalari bilan boshingizni silaganidan keyin ancha yengil tortganingizni ayting. Sizning sog'ayishingizga uning ham hissasi

ko‘shilayotganidan bolangiz nixoyatda xursand bo‘ladi. Sizga nisbatan mexri ortib boradi. Siz uning mexriga muxtoj ekanligingizni his etadi.

ADABIYOTLAR:

1. O‘zbekiston Respublikasining Konstitutsiyasi. T. 1992.
2. 1998 yil-Oila yili deb e’lon qilinishiga doir hujjatlar.
3. Munavvarov A. Oila pedagogikasi. qo‘llanma. T. 1994.
4. Yodgorov R. Oila tarbiyasida otaning o‘rni. ToshDU to‘plami. 1996.
5. Uzokov X., Goziyev E.G., Tojiyev A. Oila etikasi va psixologiyasi. qo‘llanma. T. 1992.
6. Musurmonova O. Oila farovonligi-jamiyat taraqqiyotining mezoni. Xalq ta’limi jurnali. 6-son. 1998.